

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “พัฒนาการของการบริหารรายการเพลงสากลในประเทศไทย (พ.ศ. 2489 - 2551)” ผู้ศึกษาได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยอาศัยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในประเด็นที่ต้องการจะศึกษาและการค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Documentary) โดยอาศัยระเบียบวิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Approach) โดยมีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ผู้ศึกษาได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคคลผู้ที่เคยเป็นผู้บริหารสถานีวิทยุรูปแบบรายการเพลงสากล และ/หรือ เคยเป็นผู้ดำเนินรายการเพลงสากล และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการรายการเพลงสากลของสถานีวิทยุ FM 107.0 MHz ของ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) และสถานีวิทยุ FM 105.5 MHz “Easy FM” ของบริษัท เวิร์ดพ็องท์ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) จำกัด โดยดำเนินการสัมภาษณ์ในช่วงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ – 3 เมษายน พ.ศ. 2552

บุคคลผู้ให้สัมภาษณ์ (Key Informants) ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. นักจัดรายการเพลงสากลในอดีต

1.1 คุณดำรัส ไรเจนพิเชษฐ อดีตผู้ดำเนินรายการเพลงสากล
รายการ “Private Collection”

1.2 คุณวราสนา วีระชาติพลี นักจัดรายการวิทยุและอดีตผู้บริหาร
บริษัท ไนท์สปอต จำกัด

2. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการรายการเพลงสากลของสถานีวิทยุ FM 107 MHz “MET 107” ภายใต้ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

2.1 คุณจามร จีระแพทย์ ผู้อำนวยการคลื่น (Station Manager)

2.2	คุณราชนนท์	พานิชย์ดี	ผู้จัดการส่วนผลิตรายการ
2.3	คุณศิริระประภา	ไชยนาพงษ์	ผู้จัดการส่วนขายและการตลาด
2.4	คุณนิทรา	เครือหงษ์	ผู้จัดการส่วนสนับสนุนรายการ
3. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการรายการเพลงสากลของสถานีวิทยุ FM 105.5 MHz “Easy FM” ของบริษัท เวอร์จิ้น บีอีซี-เทโร रेডিโอ เซอร์วิสเซส (ประเทศไทย) จำกัด ภายใต้การบริหารจัดการของบริษัท บางกอกเอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) (BEC)
3.1	คุณลาวัลย์	ชุมสาย ณ อยุรยา	ผู้อำนวยการฝ่ายผลิตรายการ
Virgin Radio Thailand
3.2	คุณอังกูล	บุญดี	ผู้จัดการฝ่ายผลิตรายการ
สถานีวิทยุ FM 105.5 MHz
3.3	คุณชูลิพร	ศรีธัญรัตน์	เจ้าหน้าที่ฝ่ายโปรโมชั่นและ
การตลาด FM 105.5 MHz
3.4	คุณอดิฉันต์	เกตุเลขา	ผู้จัดการฝ่ายการฝึกและกิจกรรม
พิเศษ Virgin Radio Thailand

แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นการค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา พัฒนาการของการบริหารรายการเพลงสากลในประเทศไทย (พ.ศ. 2489 - 2552) ในครั้งนี้คือ

- หนังสือทางวิชาการ บันทึกความทรงจำของบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดรายการเพลงสากล บทความบทความที่เสนอเนื้อหาถึงความเปลี่ยนแปลงของวงการเพลงทั้งในและต่างประเทศ และความเปลี่ยนแปลงของวงการเพลงสากลในประเทศไทย
- หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารต่าง ๆ ที่นำเสนอเนื้อหาถึงสภาพการณ์ของสังคมในยุคสมัยต่าง ๆ ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสื่อวิทยุกระจายเสียงขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
- วิทยานิพนธ์และรายการการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการการบริหารธุรกิจสื่อสารมวลชน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้การเก็บข้อมูลในการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้ศึกษาจึงได้มีการกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ด้วยการสนทนาแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - structured Interview) เพื่อให้ผู้ได้รับการสัมภาษณ์มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น โดยมีแนวทางในการตั้งคำถามเกี่ยวกับการบริหารการรายการเพลงสากลทางสื่อวิทยุกระจายเสียง ซึ่งผู้ศึกษาเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง พร้อมทั้งจับบันทึก และบันทึกเสียงสัมภาษณ์ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง และส่วนที่เป็นความคิดเห็นของผู้ที่ถูกรับสัมภาษณ์ โดยมีแนวคำถามในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. แนวคำถามเกี่ยวกับการบริหารรายการเพลงสากลทางสื่อวิทยุกระจายเสียงของนักจัดรายการเพลงสากลในอดีต

- 1.1 ลักษณะการดำเนินงานทางด้านการจัดรายการเพลงสากลเป็นอย่างไร
- 1.2 แนวทางในการจัดรายการเพลงสากลทางวิทยุกระจายเสียงเป็นอย่างไร
- 1.3 ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดรายการเพลงสากลทางวิทยุกระจายเสียง
- 1.4 การที่รายการจะประสบความสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือองค์ประกอบใดบ้าง

1.5 มุมมองหรือความคิดเห็นต่อการจัดรายการเพลงสากลเป็นอย่างไร

2. แนวคำถามเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารจัดการและการดำเนินงานของผู้ผลิตรายการเพลงสากลทางสื่อวิทยุกระจายเสียง

- 2.1 การจัดวางโครงสร้างการบริหารจัดการสถานีวิทยุในปัจจุบันเป็นอย่างไร
- 2.2 ลักษณะการดำเนินงานทางด้านการจัดรายการเพลงสากลเป็นอย่างไร

3. แนวคำถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการรายการเพลงสากลของผู้ผลิตรายการเพลงสากลทางสื่อวิทยุกระจายเสียง

3.1 แนวคำถามสำหรับผู้บริหารสถานีวิทยุรูปแบบรายการเพลงสากล

- 3.1.1. แนวทางการบริหารจัดการรายการเพลงสากลในปัจจุบันเป็นอย่างไร
- 3.1.2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการรายการเพลงสากล

ทั้งปัจจัยแวดล้อมโดยทั่วไป และปัจจัยแวดล้อมในการดำเนินงาน

3.1.3. การบริหารจัดการรายการเพลงสากลให้ประสบผลสำเร็จนั้น
จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหรือปัจจัยด้านใดบ้าง

3.1.4. ท่านเตรียมแนวทางและความพร้อมในการบริหารจัดการรายการ
เพลงสากลในอนาคตไว้อย่างไร

3.2 แนวคำถามสำหรับฝ่ายรายการ/ฝ่ายผลิต

3.2.1. แนวทางในการผลิตรายการเพลงสากลเป็นอย่างไร

3.2.2. ปัญหาหรืออุปสรรคในการสร้างสรรค์รายการ และการดำเนินงานด้าน
การผลิตรายการเป็นเช่นไร

3.2.3. กลยุทธ์ในการสร้างสรรค์รายการ เพื่อให้สามารถแข่งขันกับรายการ
เพลงประเภทอื่น ๆ เป็นเช่นไร

3.2.4. แนวโน้มหรือทิศทางของการจัดรายการเพลงสากลในอนาคตเป็น
อย่างไร

3.3 แนวคำถามสำหรับฝ่ายขาย/การตลาดและโฆษณา

3.3.1. แนวทางการดำเนินงานทางด้านการตลาดและการขายโฆษณาเป็น
อย่างไร

3.3.2. ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน
ทางด้านการตลาดและการขายโฆษณา

3.3.3. สภาวะทางการตลาดสื่อวิทยุกระจายเสียงส่งผลกระทบต่อทางเลือก
ชื่อโฆษณาของกลุ่มโฆษณาและเจ้าของสินค้า และการกำหนดราคาขายโฆษณาอย่างไร

3.3.4. ท่านใช้กลยุทธ์ในการดึงดูดกลุ่มผู้ซื้อสื่อโฆษณาเป็นเช่นไร

3.3.5. ท่านมองแนวโน้มในอนาคตของตลาดธุรกิจรายการเพลงสากล
โดยรวมเช่นไร ได้เตรียมแนวทางและกลยุทธ์เพื่อรองรับไว้อย่างไร

การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผลข้อมูลในการศึกษาเรื่อง “พัฒนาการ
ของการบริหารรายการเพลงสากลในประเทศไทย (พ.ศ. 2489 - 2551)” ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้รูปแบบ
ของการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 เป็นกรอบ
ในการวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตและการจัดรายการเพลงทางวิทยุกระจายเสียง
แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรผู้ผลิตสื่อภายใต้แรงกดดันทางสังคม ทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด และ

แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารจัดการ และการดำเนินงานของสถานีวิจัย เพื่อตอบ
วัตถุประสงค์ของการศึกษา ด้วยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา
(Descriptive Analysis)